

Erfgoed Gelderland

22 mei 2026

Position Paper Erfgoed Gelderland

www.erfgoed gelderland.nl

contactpersoon: Marc Wingens, 06 55155412

m.wingens@erfgoed gelderland.nl

Erfgoed in Gelderland: Samen verleden toekomst geven

Erfgoed verdient een plaats in de verkiezingsprogramma's die de komende maanden door de politieke partijen worden opgesteld. Daar staat Erfgoed Gelderland voor, de coöperatie van zo'n 260 Gelderse erfgoedorganisaties: musea, historische verenigingen, archieven, monumentenorganisaties, landgoederen en organisaties voor immaterieel erfgoed (streektaal, schuttersgilden). Samen vormen wij een brede en representatieve afspiegeling van de erfgoedsector in Gelderland.

Met deze position paper geeft Erfgoed Gelderland aan wat er speelt in het erfgoedveld en welke ontwikkelingen en opgaven de komende jaren de meeste aandacht verdienen.

Het Verhaal van Gelderland

Kennis over erfgoed is een onmisbaar onderdeel van gebiedsopgaven. De leefomgeving van de Gelderlander krijgt betekenis door de verhalen die erover verteld worden. Verhalen over kerken, kastelen, industrieel erfgoed, buurten en landgoederen geven dit erfgoed context en een gezicht, een identiteit. Ze maken dat mensen zich met een plek, met hun omgeving, verbinden.

De Gelderse erfgoedorganisaties verzamelen, bewaren en vertellen die verhalen. Erfgoed Gelderland helpt verenigingen, musea en andere partijen bij het vastleggen en doorgeven ervan: op de websites [Mijn Gelderland](#) en [Verhaal van Gelderland](#), met mediators in musea via het platform [erfgoedtour](#) en met de vierdelige standaardpublicatie *Verhaal van Gelderland*, die enkele jaren geleden dankzij financiering door de provincie verschenen is. Dat doen wij als coöperatie samen en in samenhang onder het brede verhaal van de provinciegeschiedenis.

Alle Gelderlanders betrekken

Alle inwoners van Gelderland – oud, jong, nieuw – moeten zich in hun provincie thuis kunnen voelen. Sociale cohesie is ondenkbaar zonder inclusiviteit. Erfgoed is bij uitstek een instrument om die inclusiviteit te bevorderen. Het biedt mensen niet alleen de mogelijkheid om te wortelen, maar ook om zich met elkaar te verbinden, om elkaar te ontmoeten vanuit een gedeelde belangstelling voor hun leefomgeving.

Erfgoed Gelderland blijft zich daarom actief inzetten om ook groepen die minder vanzelfsprekend met erfgoed in aanraking komen te betrekken, waaronder mensen met een beperking, jongeren en mensen met een migratieachtergrond. Omdat erfgoed niet waardevrij is en niet altijd voor iedereen dezelfde betekenis kan hebben, besteden we ook aandacht aan beladen erfgoed, zoals het Gelderse slavernijverleden.

Erfgoedparticipatie

Erfgoed drijft op passie: de passie van Gelderlanders die professioneel in de erfgoedsector werkzaam zijn en die van de duizenden vrijwilligers die onmisbaar zijn voor de erfgoedsector. Passie compenseert voor een belangrijk deel de beperkte middelen waar de erfgoedsector mee werkt. Onze succesvolle website [Erfgoedvrijwilliger.nl](https://erfgoedvrijwilliger.nl) brengt vraag en aanbod van erfgoedorganisaties en potentiële vrijwilligers bij elkaar.

Erfgoed is niet star maar beweegt mee met de samenleving. Erfgoed leeft dankzij de betrokkenheid van talloze Gelderlanders en de gemeenschappen waarvan zij deel uitmaken. Met de provincie Gelderland en de partners van de Gelderse Erfgoed Alliantie ondersteunen wij Gelderlanders bij het vormgeven van hun erfgoed, bijvoorbeeld bij de instandhouding van watermolenlandschappen en religieus erfgoed.

Erfgoed onder de aandacht brengen

Als je mensen bij erfgoed wilt betrekken, moet je ze informeren, enthousiasmeren en aanmoedigen om mee te doen. Op jaarbasis organiseren wij zo'n 60 bijeenkomsten die hieraan bijdragen en participeren we in evenementen als [De Gelderse Dag](#). Onze publiekswbsites mijngelderland.nl, collectiegelderland.nl en verhaalvangelderland.nl behoren tot de best gevulde, bekeken en gebruikte erfgoed sites van Nederland. In 2027 brengen we deze websites samen tot één toekomstbestendig platform waarop de provinciegeschiedenis, verhalen en collecties samenkomen en met elkaar in verbinding staan.

De komende jaren blijven we de Gelderse erfgoedsector helpen bij het onder de aandacht brengen van het Gelderse erfgoed, binnen én buiten de provincie. Als coöperatie stimuleren wij kennisuitwisseling, innovatie en samenwerking tussen leden en bieden wij hen scholing en trainingen aan. Om de aandacht van het publiek te verkrijgen en vast te houden is blijvende aandacht nodig voor vernieuwende presentatievormen.

Ook educatie draagt bij aan het onder de aandacht brengen van erfgoed. Via onze website reizenindetijd.nl maken zo'n 400 Gelderse basisscholen kennis met bezoeken en themalessen van erfgoedorganisaties in Gelderland.

Voor de toekomst bewaren

Digitalisering is naast restauratie en herbestemming een essentiële vorm van erfgoedbehoud geworden. Bovendien vergroot digitalisering de toegankelijkheid van erfgoed op een gigantische manier. In Gelderland wordt het gedigitaliseerde provinciale erfgoed getoond op de websites collectiegelderland.nl en mijngelderland.nl. Het aanbod groeit voortdurend, evenals de toepassingen in de vorm van museumapps, waardoor ook jongeren steeds beter worden bereikt. Digitalisering vormt bovendien een goede basis voor eigen en gemeenschappelijk collectiebeleid van musea.

Samenwerking verdiepen

Erfgoed Gelderland is een coöperatie. Dit betekent dat in Gelderland 260 erfgoedorganisaties samen verleden toekomst geven. De organisaties presenteren zich gezamenlijk, delen kennis en expertise en werken samen en discussiëren in thematische en regionale netwerken. Door daarbij structureel samen te werken met de twee andere ondersteuningsinstellingen, Cultuur Oost en Rijnbrink, bouwen we gezamenlijk aan een stevige culturele infrastructuur. Deze aanpak leidt tot een sterkere sector, efficiënter en goedkoper werken en professioneler functioneren dankzij het delen van kennis. Deze voor Nederland unieke situatie biedt de komende jaren nog vele mogelijkheden tot versterking.